

har at gøre med Sportelrelementet, og som aldrig er billigere, men adskillige Gange højere, og naar Stævningmændene ikke træffer vedkommende, som skal stævnes, fordi de f. Eks. ikke kommer i Kontortiden; og de faar at vide, paa hvilken Tid han er at træffe, saa kommer de igen, de finder Manden, og saa kommer de glædestraalende tilbage; de ved, at de ikke er gaaet forgæves med Forkyndelsen, men at de har gjort deres Pligt, og at deres Pligtiver ogsaa bliver paaskønnet. Postbudet derimod afleverer Brevet, hvis Manden er hjemme, men hvis ikke, tager han Brevet med tilbage, og saa gaar Brevet den samme lange Vej tilbage igen til Retskontoret. Der kan paa den Maade gaa en lang Række Dage, inden jeg, der sidder paa mit Kontor, faar noget at vide om den sørgelige Skæbne, denne Forkyndelse har haft. Naa, vil man sige, saa kunde du have benyttet Stævningmanden, og det vilde jeg som Regel ogsaa gøre. Det er en nemmere og bekvemmere Vej for mig som Forretningsmand, naar jeg dog ikke maa benytte det bekvemme Postvæsen i København, hvor jeg kan faa tilbage om Eftermiddagen, hvad jeg har sendt ud om Formiddagen. Det er nemlig det heldige ved den Ordning, som her er foreslaaet, at den er fakultativ, saaledes at man kan vælge, hvilken af Fremgangsmaaderne man vil benytte.

De Bemærkninger, jeg her har fremsat, maa man ikke forstaa saaledes, at jeg paa nogen Maade vil lægge dette Lovforslag Sten i Vejen. Jeg har blot villet pege paa nogle praktiske Vanskeligheder, og kan man saa finde noget, der kan hjælpe derpaa, haaber jeg, vi alle vil have god Villie til at hjælpe. Men jeg kan ikke undlade at gøre en speciel Bemærkning til Lovforslagets § 11. Denne Paragraf har aldeles ikke noget at gøre i dette Lovforslag. Den giver den, der er udeblevet under en Retssag i første Instans, fordi han ikke har vidst af, at Stævningen er blevet forkyndt, Adgang til at faa Sagen genoptaget, naar han godtgør, at Udeblivelsen er ham utilregnelig. Under det nuværende Retssystem har han ikke anden Udvej end at appellere Sagen, og det er temmelig besværligt, og, som det rigtigt staar i Motiverne, hvis det er en lille Sag, kan det slet ikke betale sig at erhverve Bevilling til en saadan Appel. Men der er alligevel nogle Vanskeligheder ved at føre denne § 11 ud i Livet, thi denne Paragraf er ogsaa taget ud af den store Procesreform. Man har taget denne Stump

ud af den store Procesreform og ført den ind under den nuværende Procesordning, hvor Forholdene er ganske anderledes. Jeg vil ikke tale om den Lejlighed, der vil blive givet visse Folk, der holder mere af den formelle Side af en Proces end af den reelle — som oftest i Følelsen af deres reelle Uret og ud fra deres reelle onde Villie, den Villie, der gaar ud paa at gøre Modparten saa megen Fortræd som muligt — til at komme i Tanker om — navnlig da de somme Tider har et helt Aar til at betænke sig i —, at det kunde alligevel være morsomt at komme op i Retten med Begøring om at faa den Sag, hvori de blev dømt, foretaget paa ny, naar Modparten er ved at gøre Eksekution. Dette skal jeg lade ligge; de onde Mennesker kan findes alle Steder, og dem kan vi ikke saadan komme til Livs; de er altid de stærkeste. Men det, jeg vil omtale, er, at der staar i § 11, at det Spørgsmaal, om Sagen skal genoptages, skal afgøres ved mundtlig Procedure. Saadan mundtlig Procedure for Underretter kender vi i Øjeblikket slet ikke i Danmark, og dér er da Spørgsmaalet: Naar nu den Mand, der kommer efter nogle Maaneders, maaske henved et Aars Forløb og siger, at han havde lovligt Forfald, da han udeblev ved den første Instævning, imponerer Dommeren saaledes, at Dommeren afsiger den Kendelse, at denne Sag skal procederes paa ny, er denne Retskendelse saa Genstand for Appel, eller skal det være den eneste Retskendelse, som ikke kan appelleres? Og hvis den kan appelleres til Appeldomstolene, altsaa henholdsvis Overretterne eller Højesteret, paa hvad Grundlag kan den saa appelleres? Vi har ikke i vor nuværende Appelret noget andet Grundlag end det, der skriftlig er kommet frem under Sagens Behandling, og jeg kan slet ikke forstaa, hvorledes man skulde kunne appellere en Retskendelse, der var afsagt paa et Grundlag, der ikke var nærmere udformet, end det er her i § 11. Ogsaa det mener jeg maa være Genstand for nogen Overvejelse. Jeg tvivler ikke om, at det i Virkeligheden er meget let at finde ud af, men naar det er meget let at finde ud af, og vi paa en nem Maade kan faa det ordnet saaledes, at vi opnaar det hensigtsmæssigste Resultat og undgaar Vanskeligheder, synes jeg, vi skulde benytte Lejligheden dertil.

Med disse Ord være dette Lovforslag anbefalet til Vedtagelse i den bedste og hensigtsmæssigste Skikkelse, som forenede gode Anstrengelser kan føre til.